

ΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

EROS AND ART

ΕΡΟΣ
ΚΑΙ
ΤΕΧΝΗ

*Με την ευκαιρία
του ιδρυτικού συνεδρίου
της Ευρωπαϊκής Εταιρείας
για την έρευνα
της ανικανότητας.*

*On the occassion
of the foundation meeting
of the European Society
for Impotence Research.*

ΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

EROS AND ART

Αίθουσα Τέχνης

Θεσσαλονίκη '95

Ο ΕΡΩΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Σύγχρονοι Νεοέλληνες Ζωγράφοι

Για ένα τόσο πολυπρισματικό κι ευρύ στις ερμηνείες του θέμα όπως είναι ο Έρωτας στην Τέχνη, θεωρώ πως δεν θα ήταν σκόπιμο, παρουσιάζοντας μέσα από σύγχρονους νεοέλληνες ζωγράφους, διάφορες εκδοχές του, να ανατρέξει κανείς σε μια ιστορική διαδρομή.

Θα μπορούσα ωστόσο να επισημάνω ορισμένες διαφορές και ιδιαιτερότητες του ζητήματος, περισσότερο για να γίνουν αντιληπτές οι ποικίλες όψεις απόδοσης του ερωτικού φαινομένου. Ενόσ φαινομένου που απασχόλησε τους καλλιτέχνες από την αυγή ήδη της εκφραστικής δημιουργίας.

Είναι πλέον αποδεκτό ότι η μαγική πράξη της δημιουργίας συνδέεται με τον έρωτα, την κατάσταση δηλαδή ταύτισης του υποκειμένου, μέσω της επιτελούμενης πράξης, με το αντικείμενο των επιθυμιών του. Το αντικείμενο αυτό, στις προϊστορικές κοινωνίες, εξεικονίζει τον πόθο. Τον πόθο για ένωση, για λαχτάρα κατάκτησης, για εξευμενισμό, ακόμη και για εξορκισμό. Ο κυνηγός της εποχής εκείνης επιθυμεί, μέσα από το θαυμασμό και την κατάκτηση του ζώου, να εξασφαλίσει παράλληλα και τη διατροφή του. Σκοτώνοντας το θήραμα πιστεύει ότι ταυτόχρονα υιοθετεί και τη ζωτική του δύναμη. Στις βραχογραφίες των σπηλαίων της Altamira είναι ζωγραφισμένα και τονισμένα ιδιαίτερα τα γεννητικά όργανα των ζώων, καθώς τρέχουν, με φανερή την αγωνία τους, την ώρα του κυνηγιού.

Ανάμεσα στα αρχαϊκά ευρήματα της Δήλου, στέκεται ακόμη όρθιος ο λατρευτικός φαλλός, σκαλισμένος στον πωρόλιθο, εκφράζοντας συμβολικά την επιθυμία για ένωση των γήινων με τα ουράνια, μέσα από την προσδοκία μιας γόνιμης παραγωγικότητας στη συνέχεια του χρόνου. Την αθέατη διεργασία της παραγωγικότητας τη βλέπουμε να συνδέεται με τον κόσμο των θνητών, των θεών και των νεκρών, ως πράξη εξελικτικής προόδου, ενταγμένης στις νομοτέλειες της φύσης, αλλά και των μεταφυσικών ανησυχιών των ανθρώπων της αρχαιότητας.

Τα ευρήματα των Ερμαϊκών στηλών με τα φαλλικά σύμβολα εμφανίζουν αυτήν ακριβώς τη διάσταση. Επομένως ο έρωτας εικονογραφείται με συμβολικό ή αλληγορικό τρόπο, όπως και οι πράξεις που συνδέονται με τα φαινόμενα ή τα μυστήριά του. Όσο και αν πολλές φορές παρουσιάζονται με ζωγραφική φυσικότητα (π.χ. σε αγγεία, λυχνάρια, εσωτερικές επιφάνειες δοχείων για τελετουργικούς σκοπούς), ο καλλιτέχνης απευθύνεται σε θεατές που κατανοούν πίσω από τα υποδεικνυόμενα τα εννοούμενα (ρωμαϊκή μικρογλυπτική, πομπηϊανές τοιχογραφίες, ινδική τέχνη κ.τ.λ.).

Στά 1500 «Ο Κήπος των Γήινων Απολαύσεων» του Jer. Bosch δίνει μια διαφορετική διάσταση στον έρωτα. Η αμαρτία και η σωτηρία της ψυχής εκφράζονται μεταφορικά, μέσα από φανταστικές καταστάσεις που κρύβονται στο συλλογικό υποσυνείδητο, ενώ «Η Λήδα και ο Κύκνος» του Μιχαήλ Αγγέλου αποκαλύπτουν την υπερβατική ένωση των αντιθέσεων, που οδηγεί στη γέννηση μέσω του "θαύματος", όντων που αντιστρατεύονται τη φθορά και το θάνατο.

Στο μεσοδιάστημα των πέντε σχεδόν αιώνων που εν τω μεταξύ διανύθηκαν, ο έρωτας εκφράστηκε με παραστάσεις που τόνιζαν τότε την ενστικτώδη ζωτικότητα, τα φιλήδονα στοιχεία και τον αισθησιασμό, τότε την αγωνία, την ωραιότητα του εφήμερου, την πικρία και τη διάψευση, άλλοτε τη ματαιότητα της φευγαλέας ευτυχίας, το πάθος επίσης και την προδοσία, καθώς και το ολοκληρωτικό αλλά μεταμορφωτικό δόσιμο των εραστών, ως μοιραίων θνητών πλασμάτων για το χαμό ή τη λύτρωση.

Από τους σύγχρονους νεοέλληνες καλλιτέχνες ο **Γιάννης Αδαμάκος** επικεντρώνει, στο συγκεκριμένο έργο του, τα στοιχεία που φανερώνουν την εκρηκτική διάσταση της ένωσης, μέσα από μια εξπρεσιονιστική χειρονομία της γραφής του.

Η **Καλλιόπη Ασαργιωτάκη** παρουσιάζει το ερωτικό σύμπλεγμα σαν σωματικό ιδεόγραμμα στο φως και στο χώρο, καθώς στροβιλίζεται μέσα από την πλαστικότητα και την ευκινησία μιας χορευτικής σχεδόν κίνησης.

Η **Ελένη Θεοφυλάκτου** εσωτερικεύει στις φιγούρες της το μυστήριο της προσδοκίας, της λαχτάρας και της μοναξιάς του ερωτευμένου, που ονειρεύεται και αναπολεί.

Ο **Μιχάλης Μανουσάκης** τονίζει το ρόλο του μοναχικού οδοιπόρου της ζωής, μέσα από τις περιπέτειες των ονείρων του και τα μετέωρα βήματα της καθημερινότητάς του, καθώς οι επιθυμίες του βλασταίνουν. Το φαλλικό σύμβολο στο έργο του μεταμορφώνεται σε δένδρο και πυξίδα ζωής.

Ο **Τάσος Μαντζαβίνος** μέσα από τις αντιπαραθέσεις των χρωμάτων και τις χυμώδεις πινελιές της γραφής του, εξεικονίζει το ερωτικό σύμπλεγμα εξουσιαστή/εξουσιαζομένου.

Ο **Τάσος Μισούρας** μας ανοίγει τη δική του εικαστική αυλαία της αναδρομής σ' ένα πρωτόγονο τοπίο, όπου ο μοναχικός άνθρωπος και το μυστήριο της μεταμόρφωσής του αναδεικνύονται υπαινικτικά, με επικέντρωση στην ερωτική λαχτάρα και την υπαρξιακή αναζήτηση συντρόφου.

Ο **Χρόνης Μπότσογλου** εστιάζει το βλέμμα του θεατή του στην αντιθετική ένωση των σωμάτων, που διακρίνονται ως αλληλοεισδεχόμενα σχήματα μιας φόρμας αξεδιάλυτης, η οποία παρουσιάζεται ως ενιαίο σύμπλεγμα.

Ο **Εδουάρδος Σακαγιάν** μέσα από το πρόσωπο του ερωτευμένου έφηβου, υποδηλώνει το κρυφό πάθος, τον ανεκδήλωτο πόθο, το νοσταλγικό καημό και τις ονειροφαντασίες του.

Η **Άννα-Μαρία Τσακάλη** δίνει μέσα από το δικό της έργο, την ερωτική ατμόσφαιρα και τα ιδιοσυγκρασιακά γνωρίσματα της αμοιβαίας έλξης των εραστών.

Η **Μαρία Φιλοπούλου** φανερώνει το τοπίο του σώματος την ώρα της αναμονής ή μετά το τέλος της ερωτικής πράξης, παρουσιάζοντας τα νώτα του και κρύβοντας έτσι κάθε πρόδηλο στοιχείο που θα αποκάλυπτε το μυστήριο της στιγμής.

Ο **Μανώλης Χάρος** δημιουργεί με σχήματα, ρυθμούς και χρώματα την ατμόσφαιρα του ερωτικού παιχνιδιού.

Ο **Αχιλλέας Χρηστίδης** παρουσιάζει με σαρκασμό και αλληγορίες τις παραδοξότητες του ερωτικού φαινομένου.

Ο **Γιάννης Ψυχοπαίδης** μέσα από μια πανδαισία χρωμάτων κι εντάσεων, σκιαγραφεί την ερωτική ένωση ως ένα αραβούργημα. Η θέαση περνά μέσα από ένα διάφανο θαρρείς πρίσμα, όπου το φως αναλύεται στα φάσματά του.

Οι ερωτικές εκφάνσεις θυμίζουν το πυθάρι των Δαναΐδων. Το πυθάρι που, όταν γνωρίζει κανείς πώς να αντλήσει νερό, ξεδιψά. Και έχουμε ανάγκη από ένα τέτοιο ξεδίψασμα, είτε το ομολογούμε, είτε όχι. Αρκεί να το παραδεχτούμε και να γυρέψουμε την αλήθεια του, πίσω απ' όσα ο μύθος φανερώνει.

Αθηνά Σχινά

EROS IN ART

Contemporary Greek Painters

Given the multitude of facets and breadth of interpretation which the theme of Eros in Art allows, it strikes me that a presentation of the versions of that topic represented by contemporary Greek painters ought not to confine itself to a purely historical review.

Nonetheless, it maybe useful for me to point out certain differences and special aspects of the theme in its Greek dimension, primarily so as to convey some idea of the variety of ways in which the erotic phenomenon - which has been a concern of artists since the emergence of expressive creativity - can be rendered.

It is generally accepted today that the 'magical' act of creation is associated with Eros or love: that is, with the state in which the subject becomes identified, through the act carried out, with the object of its desires. In prehistoric societies, that object became an image of passion - passion for union, for the thrill of conquest, for the appeasement of deities or the avoidance of evil, and also for the obtaining of food, of the wild beasts hunted, whose vital strength could be captured and at the same time assimilated. This can be seen in the cave paintings of Altamira, where in hunting scenes as much emphasis is placed on the genitals of the animals as on their motion and their terror.

Among the Archaic finds of the island of Delos there stands a cult phallus carved in limestone, rearing upwards in a kind of symbolic expression of a desire for union between the things of this world and those of the heavens through an expectation of fruitful productivity down the continuity of time. The unseen process of productivity can be seen to be associated with the worlds of mortals, the gods and the dead: it is an act of evolution and progress, one which forms part of the determinism of nature and also of the metaphysical concerns of ancient man.

This dimension can be seen once again in the surviving herms, with their phallic symbolism. Eros can thus be seen as depicted in a symbolic and allegorical manner, as are the acts associated with erotic phenomena and mysteries. Although such scenes are often presented with painterly realism (on vases, for example, on lamps and on the inner surfaces of ritual vessels), artists knew they were addressing themselves to an audience capable of discerning the meaning behind the allusion (Roman sculpture in miniature, the wall-paintings of Pompeii, Indian art).

In 1500, Hieronymus Bosch gave Eros a different dimension in his *Garden of Earthly Pleasures*. Sin and the salvation of the soul are expressed in a metaphorical manner by means of fantasy states

concealed in the collective unconscious. Michelangelo's *Leda and the Swan*, on the other hand, shows us a transcendental union of opposites that leads to the 'miraculous' genesis of beings capable of combating decay and death.

Over the five centuries which have elapsed since then, Eros has found expression in representations of varying emphasis: sometimes the stress has been on instinctive vitality, carnal elements and sensualism; in other cases, it has been on anxiety, on the glory of the ephemeral, on bitterness and disillusionment; elsewhere, artists' attention has focused on the vanity of fleeting happiness, on passion, on betrayal - and on the wholehearted, transforming yielding of lovers, as fatal and mortal creatures, to their overthrow or their redemption.

Among modern Greek artists, **Yannis Adamakos** focuses - in the specific work of interest to us here - on the elements which reveal the explosive dimension of union, which is presented in the Expressionistic gesture typical of his script.

Kalliopi Asaryotaki shows us the entwined figures as a physical ideogram in light and space, whirling in the plasticity and lissomness of movement almost like that of the dance.

Chronis Botsoglou directs the viewer's gaze towards the antithetical union of bodies shown as interpenetrating components in an indivisible form depicted as a single group.

Achilleas Christidis uses sarcasm and allegory to reveal the paradoxes of the erotic phenomenon.

Maria Filopoulou discloses for us the landscape of the body as the act of love is awaited or after its conclusion, seen from the rear in such a way as to conceal all the obvious elements that would disclose the mystery of the moment.

Manolis Charos uses shape, rhythm and colour to create an atmosphere of loving playfulness.

Michalis Manousakis focuses on the role of the solitary traveller through life, as revealed in the vicissitudes of his dreams and the hovering steps of his everyday life against the background of burgeoning desire. In his work, the phallic symbol is transformed into a tree and into a compass-needle for life.

In juxtapositions of colour and in the luscious brush-strokes typical of his script, **Tasos Mantzavinis** renders in visual terms the erotic grouping of dominator and dominated.

Tasos Misouras lifts for us the curtain on his visual journey back into a primitive landscape in which the solitary human being and the mystery of his transformation emerge in allusions which focus on the erotic thrill and the existential search for a partner.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΔΑΜΑΚΟΣ
YANNIS ADAMAKOS

Ο Γιάννης Αδαμάκος γεννήθηκε στον Πύργο Ηλείας το 1952. Αποφοίτησε από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας το 1979 από το εργαστήριο του Π. Τέτση.

Παρακολούθησε για δύο χρόνια μαθήματα στην Ecole Nationale Superieure des Beaux Arts του Παρισιού, με υποτροφία του χαρακτή Α. Τάσσου.

Έχει στο ενεργητικό του δέκα ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τον Πύργο και δέκα ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, τη Γερμανία και τη Δανία.

Yannis Adamakos was born in Pyrgos/Illia in 1952. He graduated from the Advanced School of Fine Arts in Athens in 1979 from P. Tetsis' atelier.

He was awarded a scholarship from A. Tassos and studied for two years in Paris at the Ecole Nationale Superieure des Beaux Arts.

He has presented his work in ten personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Pyrgos and has participated in ten group exhibitions in Greece, Denmark and Germany.

*Ερωτικό I, 1995. Μολύβι σε χαρτί, 34 x 24 εκ.
Erotic I, 1995. Pencil on paper, 34 x 24 cm.*

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΑΣΑΡΓΙΩΤΑΚΗ KALLIOPI ASARYOTAKI

Η Καλλιόπη Ασαργιώτακη γεννήθηκε στην Ιεράπετρα της Κρήτης το 1959. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με καθηγητές το Δ. Μυταρά, το Γ. Μαυροΐδη, τον Ηλ. Δεκουλάκο και ψηφιδωτό με το Γ. Κολέφα. Από το 1985 έως το 1986 συνέχισε τις σπουδές της στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts του Παρισιού με δάσκαλο τον V. Velickovic.

Πήρε δύο φορές υποτροφία από το ΙΚΥ, από το 1979 έως το 1983 και από το 1991 έως το 1994.

Έχει κάνει τέσσερις ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Καλαμάτα και έχει πάρει μέρος σε δεκαέξι ομαδικές στην Ελλάδα και τη Γαλλία.

Kalliopi Asaryotaki was born in Ierapetra / Crete in 1959. She studied painting at the Advanced School of Fine Arts in Athens under D. Mitaras, G.Mavroidis, El. Dekoulakos and mosaic under G. Kolefas. From 1958 till 1986 she continued her studies at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts in Paris under V. Velickovic.

She was twice granted with a scholarship by IKY (Institute of State Scholarships), from 1979 till 1983 and from 1991 till 1994.

She has presented her work in four personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Kalamata and has participated in sixteen group exhibitions in Greece and France.

*Ζευγάρι, 1994. Μικτή τεχνική σε χειροποίητο χαρτί, 48 x 38 εκ.
Couple, 1994. Mixed media on hand-made paper, 48 x 38 cm.*

ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ
ELENI THEOFYLAKTOU

Η Ελένη Θεοφυλάκτου γεννήθηκε στη Σκιδρα το 1957. Από το 1986 έως το 1991 σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στο εργαστήριο του Β. Δημητρέα. Πήρε υποτροφία από το ΙΚΥ για δύο συνεχή χρόνια. Από το 1992 φοιτά στο τμήμα χαρακτικής της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με καθηγητή το Γ. Μήλιο.

Το 1990 επιλέχθηκε για την Α΄ Πολιτιστική Πανεπιστημιάδα που έγινε στην Αθήνα στο κτίριο "Κωστή Παλαμά".

Έχει πάρει μέρος σε δεκαέξι ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Eleni Theofylaktou was born in Skidra in 1957. She studied at the School of Fine Arts at the Aristotle University of Thessaloniki at V. Dimitreas' atelier, from 1986 till 1991. She was awarded a scholarship from IKY (Institute of State Scholarships) for two continuous years. She has been studying at the department of engraving at the School of Fine Arts at the Aristotle University of Thessaloniki since 1992 under G. Milios.

In 1990 she was chosen for the 1st Cultural University Exhibition, which took place in Athens (building "Kostis Palamas").

She has participated in sixteen group exhibitions in Greece and abroad.

Χωρίς τίτλο, 1993. Μικτή τεχνική σε χαρτί, 17,6 x 16 εκ.
Untitled, 1993. Mixed media on paper, 17,6 x 16 cm.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ
MICHALIS MANOUSAKIS

Γεννήθηκε στα Χανιά Κρήτης το 1953. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δάσκαλο το Δ. Κοκκινίδη. Από το 1984 μέχρι σήμερα διδάσκει στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών στο εργαστήριο του Δ. Κοκκινίδη.

Έχει στο ενεργητικό του εννέα ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τα Χανιά, την Ιθάκη, τη Γενεύη και έχει πάρει μέρος σε εικοσιτέσσερις ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, την Κύπρο, την Πολωνία και την Ιταλία.

Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη Μπιενάλε της Αλεξάνδρειας το 1994.

He was born in Chania/Creta in 1953. He studied at the Advanced School of Fine Arts in Athens under D. Kokkinidis. Since 1984 he has been teaching at the Advanced School of Fine Arts at D. Kokkinidis' atelier.

He has presented his work in nine personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Chania, Ithaki, Geneva and has participated in twenty-four group exhibitions in Greece, Cyprus, Poland and Italy.

He has represented Greece at the Biennale in Alexandria in 1994.

ΤΑΣΟΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ
TASOS MANTZAVINOS

Ο Τάσος Μαντζαβίνος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Αποφοίτησε από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας το 1984. Ζει στην Αθήνα και διδάσκει σχέδιο στη Σχολή Βακαλό.

Έχει κάνει οκτώ ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και έχει πάρει μέρος σε δώδεκα ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Πολωνία και την Αίγυπτο.

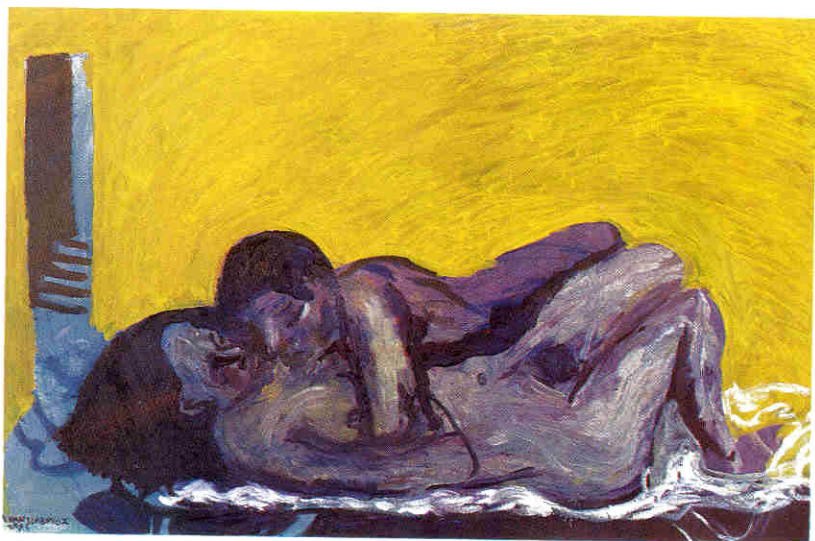
Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη Μπιενάλε Νέων Καλλιτεχνών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου στη Θεσσαλονίκη το 1986, στη Βαρκελώνη το 1987 και στη Μπιενάλε Αλεξάνδρειας το 1987.

Tasos Mantzavinos was born in Athens in 1958. He graduated from the Advanced School of Fine Arts in Athens in 1984. He lives in Athens and teaches drawing at the Vakalo School of Art.

He has presented his work in eight personal exhibitions in Athens and Thessaloniki and has participated in twelve group exhibitions in Greece, Spain, Poland and Egypt.

He has represented Greece at the European Mediterranean Biennale for Young Artists in Thessaloniki in 1986, in Barcelona in 1987 and at the Biennale in Alexandria in 1987.

*Ερασιτές, 1995. Λάδι σε μουσαμά, 62 x 95 εκ.
Lovers, 1995. Oil on canvas, 62 x 95 cm.*

ΤΑΣΟΣ ΜΙΣΟΥΡΑΣ TASOS MISOURAS

Ο Τάσος Μισούρας γεννήθηκε στη Λάρισσα το 1963. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας ζωγραφική, γλυπτική και χαρακτική με καθηγητές το Γ. Μόραλη και το Δ. Μυταρά. Από το 1987 έως το 1991 σπούδασε στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts του Παρισιού στο εργαστήριο του L. Cremonini.

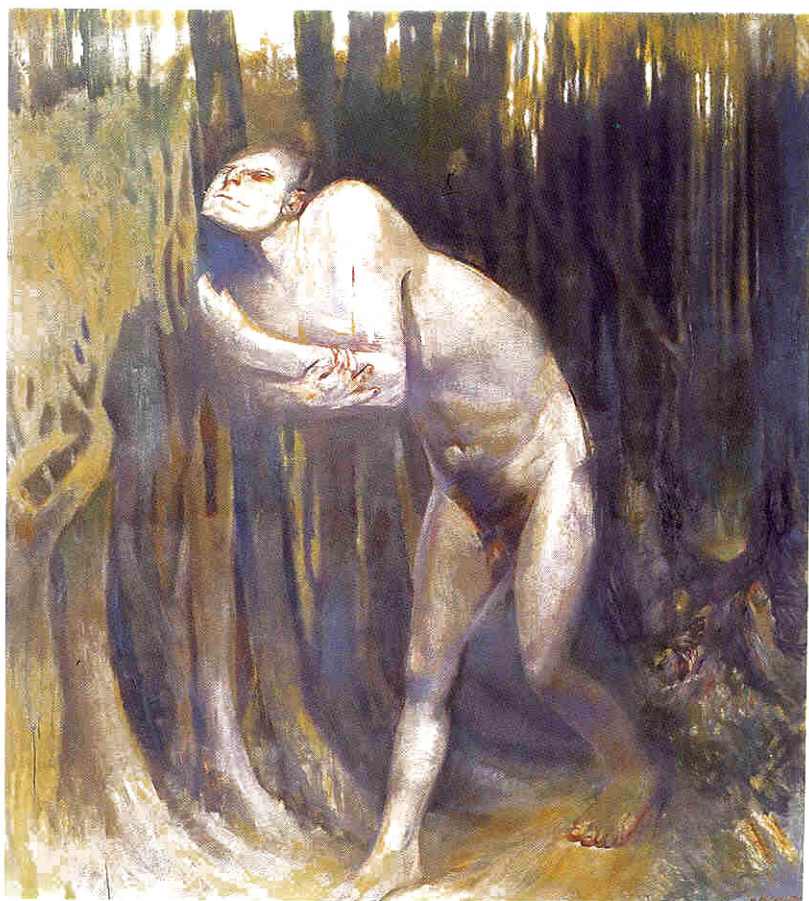
Το 1987 πήρε την υποτροφία Crous από τη Γαλλική Κυβέρνηση, ενώ το 1988 το ΙΚΥ του απονέμει τριετή υποτροφία για την Ecole Nationale Supérieure des Arts Decoratifs του Παρισιού.

Έχει κάνει δύο ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα και έχει πάρει μέρος σε επτά ομαδικές στην Ελλάδα και τη Γαλλία.

Tasos Misouras was born in 1963 in Larisa. He studied painting, sculpture and engraving at the Advanced School of Fine Arts in Athens under G. Moralis and D. Mitaras. From 1987 till 1991 he studied at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts in Paris at L. Cremonini's atelier.

In 1987 he was awarded the Crous scholarship by the French Government, while in 1988 IKY (Institute of State Scholarships) granted him a three-year scholarship for the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts Decoratifs in Paris.

He has presented his work in two personal exhibitions in Athens and has participated in seven group exhibitions in Greece and France.

Γυμνός, 1994. Λάδι σε μουσαμά, 180 x 160 εκ.
Nude, 1994. Oil on canvas, 180 x 160 cm.

ΧΡΟΝΗΣ ΜΠΟΤΣΟΓΛΟΥ CHRONIS BOTSOGLOU

Ο Χρόνης Μπότσογλου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1941. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας από το 1960 έως το 1965. Μετεκπαιδεύτηκε στην Ecole Superieure des Beaux Arts του Παρισιού με υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης από το 1970 έως το 1972. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα, όπου και διδάσκει ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Παρουσίασε τη δουλειά του σε ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, τη Ρόδο, τη Μυτιλήνη, το Ηράκλειο, το Παρίσι και σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία, τη Γιουγκοσλαβία, τη Σουηδία, το Βέλγιο και τη Βραζιλία.

Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη Μπιενάλε του Σάο Πάολο το 1969, στα Ευρωπαϊκά '82 στην Αμβέρσα, στη Μπιενάλε Χαρακτικής της Χαϊδελβέργης το 1988, κ. α.

Chronis Botsoglou was born in Thessaloniki in 1941. He studied painting at the Advanced School of Fine Arts in Athens from 1960 till 1965. He attended post-graduate studies at the Ecole Superieure des Beaux Arts in Paris with a scholarship granted by the French Government from 1970 till 1972. He lives and works in Athens, where he teaches painting at the Advanced School of Fine Arts.

He has presented his work in personal exhibitions in Athens, Piraeus, Thessaloniki, Rhodos, Mitilini, Iraklio, Paris and in group exhibitions in Greece, Cyprus, Germany, France, Italy, Spain, Sweden, Yugoslavia, Belgium and Brazil.

He has represented Greece at the Biennale of Sao Paolo in 1969, at the Europalia '82 in Antwerpen, at the Biennale for Engravings in Heidelberg in 1988, etc.

Ερωτικό, 1987. Μολύβι και γραφίτης σε χαρτί, 64 x 50 εκ.
Erotic, 1987. Pencil and graphite on paper, 64 x 50 cm.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ ΣΑΚΑΓΙΑΝ EDOUARD SAKAYAN

Ο Εδουάρδος Σακαγιάν γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1957. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας από το 1976 έως το 1981 με δασκάλους το Δ. Μυταρά και το Γ. Μόραλη. Από το 1984 έως το 1987 σπούδασε στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts του Παρισιού στο εργαστήριο του L. Cremonini με την υποτροφία Βικάτου.

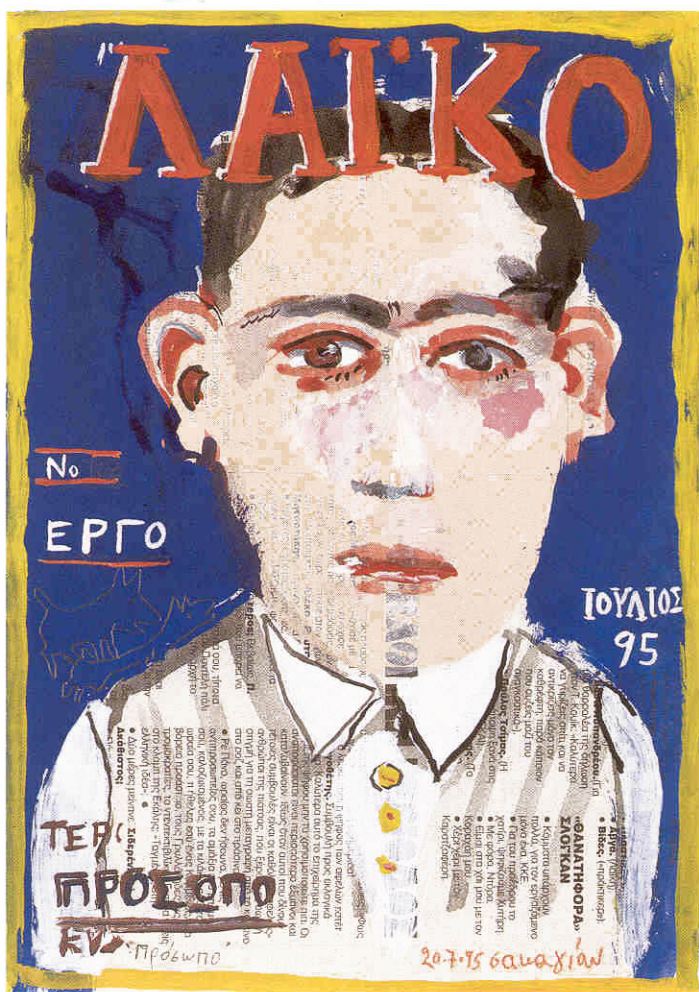
Το 1992 τιμήθηκε με το πρώτο εθνικό βραβείο LEFRANC-BOURGEOIS στο Παρίσι και το 1994 με το πρώτο βραβείο ζωγραφικής στη Μπιενάλε Αλεξάνδρειας, όπου εκπροσώπησε την Ελλάδα.

Έχει κάνει οκτώ ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, τη Γαλλία, το Βέλγιο, την Ελβετία, την Αίγυπτο, το Κουβέιτ, την Ιαπωνία και τις Η.Π.Α.

Edouard Sakayan was born in Thessaloniki in 1957. He studied at the Advanced School of Fine Arts in Athens from 1976 till 1981 under D. Mitaras and G. Moralis. From 1984 till 1987 he studied at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts in Paris at L. Cremonini's atelier with a scholarship granted by Vikatos.

In 1992 he was awarded the first national prize LEFRANC-BOURGEOIS in Paris and in 1994 the first prize for painting at the Biennale in Alexandria, where he represented Greece.

He has presented his work in eight personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Paris and has participated in group exhibitions in Greece, France, Belgium, Switzerland, Egypt, Kuwait, Japan and U.S.A.

Εξώφυλλο, 1995. Ακρυλικά σε χαρτί εφημερίδας, 29 x 20 εκ.
 Cover, 1995. Acrylic on newspaper, 29 x 20 cm.

ANNA - MARIA ΤΣΑΚΑΛΗ
ANNA - MARIA TSAKALI

Η Άννα-Μαρία Τσακάλη γεννήθηκε στον Πειραιά το 1959. Σπούδασε στην Ecole Nationale Superieure des Beaux Arts του Παρισιού στο ατελιέ του L. Cremonini.

Έχει κάνει έξι ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε εικοσιδύο ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, τη Γαλλία, το Μονακό, την Ιταλία και το Βέλγιο.

Anna-Maria Tsakali was born in Piraeus in 1959. She studied painting at the Ecole Nationale Superieure des Beaux Arts in Paris at L. Cremonini's atelier.

She has presented her work in six personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Iraklio, Paris and has participated in twenty-two group exhibitions in Greece, France, Monaco, Italy and Belgium.

*Απομεινάρια, 1990-95. Μικτή τεχνική σε μουσαμά, 124 x 83 εκ.
Remnants, 1990-95. Mixed media on canvas, 124 x 83 cm.*

MARIA ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ
MARIA FILOPOULOU

Η Μαρία Φιλοπούλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε ζωγραφική στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts στο Παρίσι με δάσκαλο το L. Cremonini. Από το 1988 έως το 1989 συνέχισε τις σπουδές της με υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης στη χαρακτική με δάσκαλο τον A. Hadad.

Έχει κάνει τέσσερις ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε ένδεκα ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, τη Γαλλία, το Βέλγιο, το Μονακό και την Πολωνία.

Maria Filopoulou was born in Athens in 1964. She studied painting at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts in Paris under L. Cremonini. From 1988 till 1989 she continued her studies with a scholarship from the French Government in engraving under A. Hadad.

She has presented her work in four personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Paris and has participated in eleven group exhibitions in Greece, France, Belgium, Monaco and Poland.

Ενώ κοιμάται, 1995. Ακουαρέλα σε χαρτί, 23 x 17,5 εκ.
While sleeping, 1995. Watercolour on paper, 23 x 17,5 cm.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΧΑΡΟΣ MANOLIS CHAROS

Ο Μανώλης Χάρος γεννήθηκε στα Κύθηρα το 1960. Σπούδασε ζωγραφική και χαρακτική στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts του Παρισιού και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές πάνω στην επικοινωνία της εικόνας στην Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts Decoratifs στο Παρίσι.

Το 1984 τιμήθηκε με το εθνικό βραβείο PRIX DES FONDATIONS στον τομέα της λιθογραφίας. Το 1993 μαζί με το Μαν. Ζαχαριουδάκη σχεδίασε για την Εθνική Πινακοθήκη διάφορα παιχνίδια και έντυπα στα πλαίσια της έκθεσης "Το παιδί στη Νεοελληνική Τέχνη".

Έχει κάνει δεκαεπτά ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε είκοσι ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Γαλλία, την Ισπανία, το Μονακό, την Ιταλία και το Βέλγιο.

Έχει εκπροσωπήσει τη Γαλλία στη Biennale de l' Estampe στη Μυλούζη το 1984 και την Ελλάδα στη Μπιενάλε Νέων Καλλιτεχνών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου στη Θεσσαλονίκη το 1986 και στη Βαρκελώνη το 1987.

Manolis Charos was born in Kithira in 1960. He studied painting and engraving at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts in Paris and attended post-graduate studies in the Image Communication at the Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts Decoratifs in Paris.

In 1984 he was honoured with the national prize PRIX DES FONDATIONS in the art of lithography. In 1993, together with M. Zacharioudakis, he designed a series of toys and leaflets for the exhibition "The Child in Modern Greek Art", held in the National Gallery in Athens.

He has presented his work in seventeen personal exhibitions in Paris, Athens, Piraeus, Thessaloniki, Patras and has participated in twenty group exhibitions in Greece, Spain, Cyprus, France, Spain, Belgium, Monaco and Italy.

He has represented France at the Biennale de l' Estampe in Mulhouse in 1984 and Greece at the European Mediterranean Biennale for Young Artists in Thessaloniki in 1986 and in Barcelona in 1987.

*Κάνε μου ένα μαγικό, 1995. Ακρυλικό σε μουσαμά, 80 x 100 εκ.
Do me something magic, 1995. Acrylic on canvas, 80 x 100 cm.*

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ
ACHILLEAS CHRISTIDIS

Ο Αχιλλέας Χρηστίδης γεννήθηκε στον Πειραιά το 1959. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Έχει κάνει εννέα ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Γενεύη και το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε τρεις ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και την Ιταλία.

Achilleas Christidis was born in Piraeus in 1959. He lives and works in Athens.

He has presented his work in nine personal exhibitions in Athens, Piraeus, Geneva and Paris and has participated in three group exhibitions in Greece and Italy.

*Ο Υπνωτιστής, 1994. Λάδι σε μουσαμά, 120 x 105 εκ.
The Hypnotist, 1994. Oil on canvas, 120 x 105 cm.*

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ JANNIS PSYCHOPEDIS

Ο Γιάννης Ψυχοπαίδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Αποφοίτησε από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας το 1968. Από το 1971 έως το 1976 έκανε μεταπτυχιακές σπουδές με υποτροφία της Γερμανικής Κυβέρνησης στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου.

Είναι ιδρυτικό μέλος της ομάδας "Νέοι έλληνες ρεαλιστές" και του Κέντρου Εικαστικών Τεχνών της Αθήνας. Επίσης είναι μέλος της καλλιτεχνικής ομάδας 10/9 του Μονάχου. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα, το Βερολίνο και τις Βρυξέλλες.

Έχει κάνει σαρανταδύο ατομικές εκθέσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τα Χανιά, το Ηράκλειο, τη Ρόδο, τη Νέα Υόρκη, τις Βρυξέλλες, το Παρίσι, το Μόναχο, το Βερολίνο, το Darmstadt, το Lübeck, το Kassel, το Göttingen, τη Λιέγη και έχει πάρει μέρος σε περισσότερες από εβδομήντα ομαδικές εκθέσεις στην Ευρώπη, την Αμερική και την Ιαπωνία.

Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη Μπιενάλε Παρισιού του 1977, στα Ευρωπαϊκά '82 στην Αμβέρσα, κ.α.

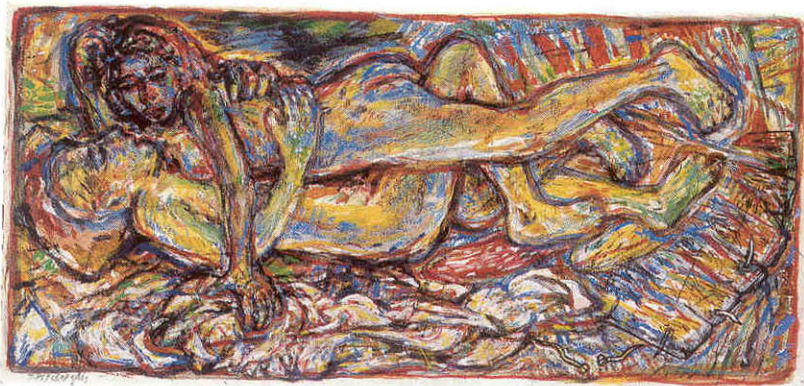
Jannis Psychopedis was born in Athens in 1945. He graduated from the Advanced School of Fine Arts in Athens in 1968. From 1971 till 1976 he attended post-graduate studies with a scholarship granted by the German Government at the Academy of Fine Arts in Munich.

He is a founding member of the group "Modern Greek Realists" and of the Athens Centre of Plastic Arts. He is also member of the artistic group 10/9 in Munich. He lives and works in Athens, Berlin and Brussels.

He has presented his work in forty-two personal exhibitions in Athens, Thessaloniki, Chania, Iraklio, Rhodes, New York, Brussels, Paris, Munich, Berlin, Darmstadt, Lübeck, Kassel, Liege, Göttingen and has participated in more than seventy group exhibitions in Europe, U.S.A. and Japan.

He has represented Greece at the Biennale of Paris in 1977, at the Europalia '82 in Antwerpen etc.

*Ερωτικό, 1990. Μικτή τεχνική σε χαρτί, 34 x 70 εκ.
Erotic, 1990. Mixed media on paper, 34 x 70 cm.*

Η έκθεση ζωγραφικής με θέμα "ΕΡΩΣ και ΤΕΧΝΗ" καθώς και το παρόν λεύκωμα συμπεριλήφθηκαν στα πλαίσια του ιδρυτικού συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας για την Έρευνα της Ανικανότητας που πραγματοποιήθηκε στο Πόρτο Καρράς της Χαλκιδικής , από 13 έως 16 Σεπτεμβρίου 1995.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στο Δρ. Δημήτρη Γ. Χατζηχρήστου, πρόεδρο της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου, για το ερέθισμα της διοργάνωσης του "ΕΡΩΣ και ΤΕΧΝΗ", καθώς και για τη συμπαράσταση και συνεργασία του κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της έκθεσης.

Επίσης θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τη ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. για την ευγενική συνεισφορά της που κατέστησε δυνατή τη παρούσα έκδοση.

Αίθουσα Τέχνης Τερρακόττα

The painting exhibition entitled 'EROS and ART', as well as the present album were included as part of the 1st Meeting of the European Society for Impotence Research, held in Porto Carras, Halkidiki, September 13 -16, 1995.

We would like to express our thanks to Dr. Dimitrios G. Hatzichristou, Chairman of the Organizing Committee of the Meeting, for the impetus to organize 'EROS and ART', as well as for his assistance and cooperation during the preparation of the painting exhibition.

We should also thank 'DOMOTECHNIKI' S.A. for its kind contribution that made the present publication feasible.

Art Gallery Terrakotta